

бібліотечній системі України. Головна мета ДНПБ як головної бібліотеки Академії й освітянської галузі України – науково-інформаційне забезпечення фахових інформаційних потреб науковців і практиків освітянської галузі України задля інноваційного розвитку національної педагогічної науки та освіти.

Сьогодні у структурі ДНПБ України м. В.О. Сухомлинського -15 відділів, в яких працює 136 кваліфікованих фахівців, які здійснюють велику наукову й практичну діяльність. Щорічно бібліотека обслуговує 140 тисяч читачів, з них 100 тисяч – віртуальних. Наша мрія – перетворити ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського на модерний всеукраїнський науково-інформаційний, освітній й культурний центр, який можна було б порівняти з кращими бібліотеками світу – і такими, що мають давню історію (Бібліотека Конгресу. Бібліотека Британського музею), і недавно створеними (Александрійська бібліотека, Національна бібліотека Республіки Білорусь). АПН України і колектив бібліотеки прикладають для нього багато зусиль, і ми дуже сподіваємося, що наша праця не буде марною, і як заслужений результат – бібліотеці буде надано статус Національної.

МАЙСТЕР-КЛАС З МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙ

Громовий В.В. (Київ)

*Якщо людина не крокує в ногу зі своїми супутниками,
можливо, їй вчуваються звуки іншого маршру.*

Генрі Торо

Процес менеджменту інновацій в умовах прискорення темпів науково-технологічного прогресу вимагає від організаційних структур здатності до швидкого упорядкування і гнучкої адаптації. Нові методи швидкої й ефективної реалізації інноваційних завдань, новий зміст виробничої та педагогічної діяльності, нові вимоги до ресурсного забезпечення визначають нетрадиційний підхід до організаційного проектування.

Під час майстер-класу передбачається колективна творча праця з пошуку адекватної відповіді на наступні виклики часу:

1. Як створити школу, яка НЕ школа?

(Традиційна класно-урочна система організації шкільної освіти віджила свій вік, усі наші спроби її зберегти чи «модернізувати» призводять лише до поглиблення «освітньої катастрофи» розтягнутої на дванадцять років початкової школи)

2. Як вчити дітей, які сидять спиною до вчителя?

(У епоху інформаційних технологій дитина сидить обличчям до монітора комп'ютера, тож вчителю доводиться опановувати принципово іншу роль фасилітатора, тьютора, керівника проектів тощо)

3. Як навчати учнів ще не існуючим знанням?

(У час миттєвого старіння знань, особливо важливою стає переорієнтація на здобуття метазнань, знань про здобуття знань)

4. Як забезпечити необхідну різноманітність освітнього середовища школи та надати учням реальну можливість здійснювати свідомий вибір змісту власної освіти?

(Досі зміст освіти дитини визначають ще до того, як вона переступить поріг школи, а навчання у школі організують за принципом радянського «общепита»: їж, що дають! Ми повинні навчитись створювати учням

можливості для самостійного вибору індивідуальних освітніх меню)

5. Як створити систему індивідуального педагогічного супроводу руху учнів за індивідуальними освітніми траєкторіями?

(Поняття «школа» тепер не асоціюється з приміщенням, це перш за все стиль викладання, спосіб організації нової освітньої реальності – індивідуальної освітньої програми. Будь-який загальноосвітній навчальний заклад має створити всі можливі передумови для того, щоб кожен учень мав підстави, перефразовуючи відомий вислів, сказати: „Школа – це я”).

6. Як одночасно плекати українця і громадянина світу?

(У епоху глобалізації саме глобальні підходи до освіти мають поєднуватись з національно-патріотичним вихованням, етнопедагогікою...)

7. Як керувати школою не керуючи нею?

(Хорошою школою не можна і не треба керувати, вона сама знає що робити, тож має відбутись перехід від зовнішнього управління до школобазованого менеджменту та лідерства)

8. Як реформувати освіту в інтересах ще не народжених дітей?

(З огляду на надзвичайний консерватизм освітньої сфери ми маємо бути свідомі того, що започатковані зараз реформи можуть дати позитивний ефект лише через 10-20 років, тож вони мають бути адекватними освітнім потребам наступного покоління українців, покоління Z, яке переступить поріг школи у 20-х роках)

9. Як йти поверх бар'єрів з тим, щоб навіть в умовах існуючих освітніх реалій працювати виходячи з пріоритетності інтересів наших дітей?

(Реальний поступ до дитиноцентрованої освіти вимагає навіть не вміння обходити чи ламати бар'єри(це надто енерговитратна справа), а саме вміння йти поверх бар'єрів, навіть під вогнем критики, незрозуміння чи спротиву).

10. Як «роздержавити» державну школу з тим, щоб виконати вкрай актуальне для посттоталітарного суспільства завдання «повернути школу народу»?

(Завдання повернути народіві школу, яка «переживає епоху страшного розвалу», було сформульовано ще дореволюційним часописом "Школа і життя". Головна причина цього занепаду у «загарбанні школи державою»).

Заняття 1

Інноваційні перетворення: як «змінити шину під час їзди»?!

Час	Питання підтеми	Форми роботи	Література	Технічні засоби, наочність
15 хв.	1. Відеопрезентація автора майстер-класу.	Фрагмент фільму Миколи Вересня „Директор, якого не чекали“.	Розділ 8.13. посібника «Освітній менеджмент»	Проектор та комп'ютер з DVD-ROM
45 хв.	2. Десять порад директору школи, щодо менеджменту інновацій.	Діалог директорів шкіл.	Газета „Директор школи“ №37, 2002, Книга «Освітній менеджмент»	Ксерокопії статті
15 хв.	3. Засоби подолання опору інноваціям.	Складання „діаманту пріоритетів“.	Стаття «Чего не должен бояться директор», Газета «Первое сентября», № 65, 2003 год	Папір
30	4. Інноваційний	Порівняльне	Анотація до	Проектор та

хв.	освітній дизайн (сучасні підходи до проектування простору школи в Україні та за кордоном).	дослідження українських та зарубіжних шкіл (на прикладі відеоматеріалів про школи Нідерландів, Швеції, Німеччини, Ізраїлю, США та Японії.).	авторських фільмів про школи Нідерландів, Німеччини, Швеції, Ізраїлю, США та Японії.	комп'ютер з DVD-ROM
-----	--	---	--	---------------------

Заняття 2

Уроки інноваційних перетворень (на прикладі роботи гімназії ім. Тараса Шевченка м. Кіровограда)

1. Концепція гімназії як декларація намірів постійно змінюватися на краще.
2. Як трансформувати традиційне освітнє середовище звичайної школи?
3. Система індивідуальної педагогічної підтримки як ключовий елемент інноваційного розвитку гімназії.

Учасникам майстер-класу надається можливість ознайомитися з мультимедійним посібником «Школа яка НЕ школа» та авторські фільми про шкільну освіту зарубіжних країн. У цих матеріалах(на двох DVD-дисках.) широко представлені напрацювання авангардної педагогіки, які допоможуть знайти власні варіанти відповідей на непрості виклики, які постають перед кожним, хто має причетність до створення школи нового тисячоліття.

ПРОЕКТУВАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Хомич Л.О. (Полтава)

Аналіз психолого-педагогічної літератури показав, що підвищення рівня професійної підготовки вчителя, подолання типових ускладнень, що виникають в його практичній діяльності, пов'язані з формуванням у майбутнього спеціаліста цілісного сприймання компонентів педагогічного процесу. Визначальною умовою формування цілісного сприймання педагогічного процесу як об'єкта діяльності вчителя є системність його знань.

Питання професійно-педагогічної підготовки майбутніх вчителів на основі системного підходу у своїх працях розглядали А.М. Алексюк, В.І. Каган, І.А. Сиченіков, В.А. Семиченко, В.І. Луговий, В.Я. Дашковський, О.В. Глузман та ін. Їхні дослідження ґрунтуються на філософському визначенні системного підходу як напряму методології наукового пізнання і соціальної практики, коли кожний об'єкт є системою; вони підкреслюють необхідність вивчення системних явищ з точки зору цілісності, структурності, функціональності, організованості.

Організація процесу професійної підготовки в сучасних умовах повинна забезпечити формування творчої особистості майбутнього вчителя. Він має пройти у своєму професійному становленні такі педагогічні рівні, як умілість і майстерність. Це може бути забезпечено завдяки комплексній організації діяльності студентів у педагогічному закладі.

У процесі навчально-пізнавальної діяльності забезпечується